

partii naleraq

Nuuk, 16. april 2015

Anthón Frederiksen

FM 2015/10

Politisk-økonomisk beretning 2015.

(Naalakkersuisoq for Finanser og Råstoffer)

1. behandling

Vi skal fra Partii Naleraq fremkomme med følgende udtalelse til politisk-økonomisk beretning for 2015.

Indledningsvis skal vi fra Partii Naleraq præcisere at vi finder status for vort lands økonomiske tilstand ganske problematisk, og især de mange som er smidt ud af deres lejligheder eller skal smides ud i byer og bygder langs kysten, og alle de arbejdsløse, og ikke mindst når vi tænker på alle unge som ikke har gennemført en uddannelse, - og derfor forlanger vi at alle disse mennesker skal have første prioritet i gennemførelse af initiativer.

Derfor meddeler vi hermed fra Partii Naleraq at vi vil bruge alle vore kræfter for at vi kan samarbejde om løsninger, idet vi mener at vi ikke må forbigå de mange mindrebemidlede mennesker og familier i vores samfund.

Derfor håber vi hos Partii Naleraq at Naalakkersuisuts ønske om at fremme væksten i den private sektor og ønsket om at skabe arbejdspladser igangsættes allerede i år, og uden forsinkelser, og at der allerede i år afsættes det nødvendige økonomiske midler gennem finanslovsforslaget!

Sagen er jo den at, rigtig mange mennesker lige netop i disse dage står uden beskæftigelse, og søger at opretholde en livsførelse under meget anstrengte økonomiske rammer, og som ikke kan accepteres, og må søges løst i et tæt samarbejde mellem os alle, efter vores mening hos Partii Naleraq.

Vi har hermed følgende forslag fra Partii Naleraq for at finde en løsning på problemerne med at alle de enkeltpersoner og familier som er smidt ud af deres lejligheder eller står til at blive smidt ud:

Gennem finansloven yder landskassen allerede i dag tilskud til mange forskellige formål på over 2 mia. kr. om året.

Fra Partii Naleraq mener vi at alle disse mange forskellige tilskud som ydes skal vurderes nærmere og omhyggeligt, også hvad tilskud på boligområdet angår.

Sagen er jo den at når vi kikker på det økonomiske tal med udgangspunkt i 2009, er der brugt ca. 450 mio. kr. til boligtilskud, og af disse midler er der kun brugt omkring 110 mio. kr. til de lavest lønnede.

Resten af det tilskud på boligområdet som er ydet på 340 mio. kr. er benyttet som lån til de højestlønnede medborgere, som afdragsfrie lån i 20 år og uden renter.

Derfor foreslår vi fra Partii Naleraq at der skal gennemføres en reform omkring det før nævnte lån som er ydet de højest lønnede medborgere, for på denne måde at gennemføre en reduktion af de mindrebedemidlede medborgeres betalinger til husleje og varme.

Vi støtter fra Partii Naleraq Naalakkersuisuts tanker om at skabe vækst omkring det private erhvervsliv og på denne måde ønsket om at skabe beskæftigelse.

Sagen er jo den som alle kan iagttage; Lige meget hvor man er i byer og bygder findes der mange lejligheder og beboelseshuse uden beboere, og som blot er lukket ned og forfalder, - også boliger som fortsat bliver opvarmet. Der kan sagtens igangsættes den nødvendige renoveringsaktivitet uden forsinkelser.

Alle disse boliger kan håndværksmestrene som i dag mangler arbejdsopgaver indgive tilbud om at starte renoveringen af.

Gennem sådanne initiativer kan den hjemmehørende håndværkerstand komme i beskæftigelse, ligesom en del af dem meget store venteliste til boligerne kan få tag over hovedet.

Derfor fastholder vi hos Partii Naleraq at der i henhold til De hjemmehørende virksomhedsejeres sammenslutnings - NUSUKA - krav skal afsættes 50 mio. kr. gennem finanslovsforslaget, således

at A/S INI kan igangsætte renovering af ikke benyttede huse og lejligheder til gode og brugbare beboelsejendomme.

Fra Partii Naleraq vil vi meget gerne deltage i igangsætning af initiativer til arbejdet med lediges tilbagevenden til arbejdsmarkedet, så disse kan være på arbejdsmarkedet længere tid af gangen og i større grad kan være selvforsørgende.

Vi mener derfor at vi for at kunne igangsætte ovennævnte initiativer, må skabe bedre udviklingsmuligheder for de nævnte mindrebemidlede enkeltpersoner og familier, som kan komme i beskæftigelse og bo i egen bolig, for derigennem at styrke selvforsørgelsen og mere vedvarende beskæftigelsesmuligheder.

Fra Partii Naleraq er vi meget interesseret i på ny at kunne deltage i igangsætning af initiativer med henblik på at holde arbejdsløsheden på et minimum. Derfor er vi også meget interesseret i at modtage informationer omkring hvor mange arbejdspladser der blev skabt i forbindelse bevillingen på 174,2 mio. kr. til den ekstraordinære beskæftigelsesindsats, og hvor mange ledige som er kommet i beskæftigelse?

Ligeledes mener vi at der må gennemføres meget kraftig opstramning omkring udefra kommende arbejdskrafts beskæftigelsesmuligheder herhjemme, ikke mindst hvad angår ikke-faglært arbejdskraft, da der på nuværende tidspunkt er alt for mange hjemmehørende som er uden beskæftigelse!

Umiddelbart lyder forslaget om et beskæftigelsesfradrag tillokkende, men vi er interesseret i at modtage informationer om på hvilket måde et sådant fradrag kan gavne den ledige, og fiskere og fangere som ikke kan tage på fiskeri eller fangst?

Hvilke arbejdspladser er der tale om? Skal forslaget gælde for arbejdsgivere? Skal forslaget også gælde for fiskerne, fangerne og fåreholderne?

At flere og flere bliver ældre skal ikke betragtes som et problem som kan skabe vanskeligheder for samfundet, vi skal i stedet glæde os over at vore ældre lever længere, ligesom forfølgelse af førtidspensionister og selvfølgelig også ældre som kan have lidt ekstra indtægt må stoppe, og hos Parti Naleraq kan vi ikke acceptere den negative tilgang til sådanne situationer.

Vi skal tværtimod opmuntre og rose disse mennesker, fordi de gennem egne initiativer, - uagtet de har begrænset erhvervsevner forsøger at betale deres forpligtigelser, og bruger resten af den smule ekstra indtægt til at forsøde deres egen liv lidt, ligesom sådanne initiativer formentlig formindsker mulige krav til socialforvaltningerne.

Mange af vore ældre som ikke har råd til lidt grønlandsk proviant må jo nøjes med lidt kyllingemix eller andre restprodukter. På denne måde får de ikke den vante og sunde kost.

I beretningen foreslår Naalakkersuisut at gennemføre to forhøjelser af aldersgrænsen for muligheden for at kunne modtage pensionsydelse, - og på denne måde vil man spare omkring 100 mio. kr. om året? Hvordan skal dette forstås? Vil man gennemføre besparelser hos de ældre for omkring 100 mio. kr.?

Fra Partii Naleraq finder vi det meget vigtigt at vi skaber langt højere grad af selvforsørgelse i samfundet, idet man gennem meget store begrænsninger skaber en betydelig ledighed blandt mange mennesker, som sættes ud af stand til at forsørge sig selv.

Mange mennesker som ellers kunne forsørge sig selv gennem fangst og fiskeri stoppes, og dette passer ikke ind hos mange i befolkningen som ønsker at kunne forsørge sig selv.

Hos Partii Naleraq er vi ikke i tvivl om at reduktionen på TAC for rejer på over 12 tusind tons sagtens kunne fiskes ved den nordlige kyststrækning, ligesom man sagtens kan udnytte hellefisken i langt større omfang end i dag.

Derudover mener vi at man sagtens kan øge antallet af narhval og hvidhval som kan fanges, uden at dette får negativ betydning for bestanden, hvilket kan forøge selvforsyningen.

Derfor kan vi heller ikke på nogen måde acceptere Naalakkersuisut forslag til afgift for alle fiskearter ved vore kystnære områder.

I Sydgrønland er der bekymring omkring mineralefterforskningen hos fåreholderne, hvilket ikke er mærkeligt, og derfor skal vi fra Partii Naleraq forlange at henvendelserne fra disse snarest besvares af Naalakkersuisut.

Omkring mineralefterforskningen mener vi hos Partii Naleraq at, muligheden for at lokale virksomheder, og ikke mindst interesserede grønlændere kan gennemføre efterforskningsaktiviteter og udnyttelse af smykkesten skal forbedres gennem lovgivningen.

Vi mener at vor udnyttelse af vore ikke levende ressourcer og levende ressourcer som gennem mange år er blevet udført fra landet skal administreres meget bedre, med henblik på langt bedre indtjening til vort land og dets befolkning.

Dem vi skal forsvare og støtte er vore egne grønlandske landsmænd som bor herhjemme.

Rationalisering og reorganisering af det offentlige virksomheder er en nødvendighed, ligesom den meget fordyrende dobbeltadministration må forlades, derfor må vi snarest realisere overflytning af virksomheder som kan overtages af kommunerne.

Her kan bygge- og anlægsopgaver, fangst og fiskeri licenser og andre opgaver som er borgernæret offentlige opgaver overdrages til kommunernes administration.

Omkring lufthavnsvesenet er det oplyst at der pågår forundersøgelser, ligesom det er oplyst at der fortsat mangler økonomiske analyser.

Det er som om reformarbejdet er endt i en blindgyde, og vi må stille spørgsmål om prioriteringen af arbejdsopgaverne passer til det faktiske forhold? Hvad er det befolkningen har mest brug for?

Forlængelse af lufthavnene i Nuuk og Ilulissat så disse kan betale sig selv er for længst projekteret af kommunerne, ligesom der er udarbejdet finansieringsplaner indtil flere gange, hvor er disse projekter? Hvor langt er man nået?

På den anden side vil man gennemføre havnebyggeri i Nuuk til omkring 1 mia. kr., som formentlig ikke vil skabe en mere rationel transport til resten af kysten, og skabe stigninger i transportomkostningerne, ligesom gods fra kysten først skal transporteres til Nuuk m.v., samtidig med at der skal optages nye lån til finansiering af nye bygdetransportskibe.

I Partii Naleraq mener vi at Inatsisartuts kommende nye bygning kan udskydes som ikke absolut nødvendig opgave.

Vi hører at man i Nordgrønland er udgået for hundefoder som importeres udefra. Hvorfor kan vi ikke engang skabe selvforsyning gennem produktion af hundefoder med den arbejdsløshed som vi allerede har herhjemme?

Alene i Grønlands Selvstyre sender vi 32,5 mio. kr. om året i betaling for forsikringspræmier ud af landet, hvor meget mon det beløber sig til når man tager Selvstyrets virksomheder og kommunerne

med. Alle disse midler som ellers kunne være en del af den økonomiske cirkulation herhjemme til gavn for samfundet ”mister” vi hver år.

Hvorfor etablerer vort land ikke vores egen forsikringsselskab? Hvorfor kan vort land ikke etablere sit eget bankvæsen? Hvorfor kan vi ikke skabe vores egen værdipapir handel, uden at blive ved med at være afhængig af andre land og sende pengene ud af landet?

Derfor mener vi hos Partii Naleraq at det er absolut nødvendig med en samlet samfundsreform, som er tilpasset den samlede befolknings behov.

Forældre er som de første ansvarlige for at børnenes udvikling under trygge og sunde rammer, men desværre er vi alle bekendt med at dette ansvar ikke altid indfries på tilfredsstillende vis, og fordi alt for mange forældre er misbrugere af alkohol og euforiserende stoffer, hvorfor alt for mange anbringes udenfor hjemmets rammer.

I denne forbindelse skal vi fra Partii Naleraq minde om at vi må vi gennemtænke det betydelige omfang af omsorgssvigt som finder sted i samfundet, og som har betydelige omkostninger for samfundet, fordi vi som eksempel kan nævne at man her i Kommuneqarfik Sermersooq brugte 168 mio. kr. i 2014 til anbringelser af børn udenfor hjemmet, ligesom der er afsat 188,5 mio. kr. i 2015.

Derfor mener vi ikke hos Partii Naleraq at vi blot skal betragte anbringelser af børn udenfor hjemmet som en naturlig opgave. Også på denne område mener vi hos Partii Naleraq vi må reorganisere området til gavn for ikke mindst børnene, men også for forældrene.

Som eksempel kan nævnes at, i 2012 er 44 % af folkeskolen årgang ikke kommet videre i uddannelsessystemet. Derfor kan vi ikke fortsætte med at miste alle disse unge, de ledige, og alle de familier som smides ud af deres boliger og derfor ikke kommer videre. Vi må bruge alle kræfter for at disse grupper kan være med til at løfte i samfundsudviklingen.

Samarbejdsaftalen med EU som blev underskrevet i oktober 2014, og forventes at gælde indtil 2020 vil vi ikke fremsætte bemærkninger omkring, men skal i forhold til denne fra Partii Naleraq kræve at sagen sættes på dagsordenen i Inatsisartut som et særskilt dagsordens punkt, således at alle partier kan forholde sig til denne sag alene, idet det er nødvendigt at tage stilling til mange spørgsmål i denne sag alene. I denne beretning drøftes mange krav fra EU, men Grønlands krav er ikke nævnt.

Derfor er det nødvendig at denne sag drøftes særskilt, ligesom man ikke kan se hvorledes den økonomiske side er beregnet, og hvilket grundlag som er udgangspunktet.

Disse ikke fuldstændige er vore bemærkninger til denne beretning.